

Warszawa, 20 października 2022 roku

Sprawa: Stanowisko w sprawie petycji -
pomoc finansowa dla samotnych
matek spłacających kredyty
hipoteczne

Znak sprawy: FN1.056.5.2022

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Aleksander Pocij

Przewodniczący Komisji Praw
Człowieka, Praworządności i Petycji
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

odpowiadając na pismo nr BPS.DKS.KPCPP.0330.31.2022 z 27 września 2022 roku, przekazuję poniżej stanowisko w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej pomocy finansowej dla matek samotnie wychowujących dzieci i jednocześnie spłacających kredyty hipoteczne (P10-22/22).

Ministerstwo Finansów pragnie wskazać, że w polskim porządku prawnym funkcjonuje już szereg rozwiązań ustawowych, z których mogą skorzystać kredytobiorcy, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej, wynikającej ze wzrostu wysokości spłacanych rat kredytowych.

Fundusz Wsparcia Kredytobiorców

Jednym z takich rozwiązań jest, jak wspomniano również w opracowaniu Biura Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Kancelarii Senatu¹, możliwość uzyskania pomocy finansowej oferowanej ze środków Funduszu Wsparcia Kredytobiorców (dalej: „FWK”), który działa od 19 lutego 2016 roku. FWK dysponuje środkami w wysokości 600 mln zł. Ponadto, do końca 2022 roku środki FWK zostaną zwiększone do kwoty 2 000 mln zł². Zasilenie FWK dodatkowymi środkami umożliwi objęcie pomocą finansową szerszej grupy potrzebujących kredytobiorców.

¹ Pismo nr BADK.DPK.133.50.2022 GK z 16 maja 2022 roku.

² Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o finansowaniu społecznym dla przedsiębiorców gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (Dz. U. poz. 1488).

W ustawie z dnia 9 października 2015 r. o wsparciu kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 298; dalej: „ustawa o wsparciu”) określone zostały zasady przyznawania zwrotnego wsparcia finansowego osobom fizycznym zobowiązanym do spłaty kredytu mieszkaniowego, które znalazły się w trudnej sytuacji finansowej oraz warunki korzystania ze wsparcia, jak również przyznawania pożyczki na pokrycie pozostałej części zadłużenia oraz warunki korzystania z pożyczki na spłatę zadłużenia.

Zgodnie z przepisami ustawy o wsparciu osoby fizyczne, które na skutek obiektywnych okoliczności znalazły się w trudnej sytuacji finansowej, a jednocześnie są zobowiązane do spłaty rat kredytu mieszkaniowego, mogą ubiegać się o zwrotne wsparcie lub pożyczkę na spłatę zadłużenia ze środków FWK, które są wypłacane przez Bank Gospodarstwa Krajowego (dalej: „BGK”). Wsparcie lub pożyczka na spłatę zadłużenia mogą być udzielane w następujących sytuacjach:

- 1) w dniu złożenia wniosku o wsparcie lub pożyczkę na spłatę zadłużenia co najmniej jeden z kredytobiorców posiada status bezrobotnego, lub
- 2) wartość wskaźnika RdD³ przekracza 50%, lub
- 3) miesięczny dochód gospodarstwa domowego pomniejszony o miesięczne koszty obsługi kredytu mieszkaniowego nie przekracza:
  - w przypadku gospodarstwa domowego jednoosobowego - dwukrotności kwoty wskazanej w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zwaloryzowanej zgodnie z przepisami tej ustawy,
  - w przypadku gospodarstwa domowego wieloosobowego - iloczynu dwukrotności kwoty wskazanej w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zwaloryzowanej zgodnie z przepisami tej ustawy i liczby członków gospodarstwa domowego kredytobiorcy.

Wsparcie polega na przekazywaniu kredytodawcy przez BGK kwoty środków pieniężnych z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań kredytobiorcy z tytułu kredytu mieszkaniowego, przez okres nie dłuższy niż 36 miesięcy. Wysokość wsparcia określa się w złotych jako równowartość przewidywanych 36 miesięcznych rat kapitałowych i odsetkowych kredytu mieszkaniowego, z tym że jeżeli wysokość przewidywanej miesięcznej raty kapitałowej i odsetkowej jest wyższa niż 2 000 zł, do określenia wysokości wsparcia przyjmuje się kwotę 2 000 zł. Wsparcie jest przekazywane w ratach miesięcznych, nie wyższych niż 2 000 zł, na wskazany przez kredytodawcę rachunek przeznaczony do przekazywania wsparcia. Wysokość wsparcia i terminy jego przekazywania są określane w umowie.

Kredytobiorca w celu uzyskania wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia zobowiązany jest złożyć wniosek do kredytodawcy.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy o wsparciu, umowa o wsparcie lub pożyczkę na spłatę zadłużenia zawierana jest po dokonaniu przez kredytodawcę weryfikacji wniosku

---

³ Wskaźnik RdD oznacza stosunek wydatków kredytobiorcy związanych z obsługą miesięcznej raty kapitałowej i odsetkowej kredytu mieszkaniowego do miesięcznego dochodu gospodarstwa domowego kredytobiorcy.

i stwierdzeniu spełnienia warunków, o których mowa w art. 3 (warunki przyznania wsparcia lub pożyczki) i art. 4 ustawy o wsparciu (przesłanki uniemożliwiające otrzymanie wsparcia). Kredytodawca uprawniony jest do przeprowadzenia weryfikacji wyłącznie na podstawie oświadczenia i dokumentów przewidzianych w ustawie o wsparciu.

Ustawa o wsparciu przewiduje również możliwość dodatkowej weryfikacji wniosku. W przypadku jego odrzucenia przez kredytodawcę, kredytobiorca może wystąpić, za pośrednictwem kredytodawcy, w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji o odrzuceniu wniosku, o jego dodatkową weryfikację. Jest ona dokonywana przez Radę FWK. W przypadku wystąpienia kredytobiorcy o dodatkową weryfikację wniosku, kredytodawca przekazuje wniosek wraz z załączonymi dokumentami Radzie FWK w terminie 7 dni od dnia wystąpienia kredytobiorcy o dodatkową weryfikację wniosku. Rada FWK dokonuje dodatkowej weryfikacji wniosku niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia kredytobiorcy o dodatkową weryfikację wniosku, rozstrzygając w przedmiocie spełnienia warunków przyznania wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia. Rada FWK podejmuje decyzję w drodze uchwały oraz przekazuje kredytodawcy i kredytobiorcy informację o treści tej uchwały w terminie 7 dni od dnia jej podjęcia. Opłata za dodatkową weryfikację wniosku wynosi 100 zł i jest pokrywana przez kredytodawcę, jeżeli kredytobiorca spełnia warunki przyznania wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia lub kredytobiorcę, jeżeli kredytobiorca nie spełnia warunków przyznania wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia.

Zwrot wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia rozpoczyna się w miesiącu następującym po miesiącu, w którym upłynęły 2 lata od wypłaty ostatniej raty wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia i jest dokonywany w 144 równych, nieoprocentowanych miesięcznych ratach, płatnych do 15. dnia miesiąca na rachunek FWK. Kredytodawca informuje kredytobiorcę co najmniej 30 dni przed terminem wpłaty pierwszej raty zwracanego wsparcia lub zwracanej pożyczki na spłatę zadłużenia o wysokości miesięcznej raty, a także wskazuje numer rachunku bankowego FWK, na który dokonuje się wpłat. W przypadku gdy kredytobiorca, bez opóźnienia w spłacie, dokona spłaty 100 rat, umarza się pozostałą część rat zwrotu wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia.

Na wniosek kredytobiorcy Rada FWK może odroczyć termin płatności lub rozłożyć na raty należności. Rada FWK może również w uzasadnionych przypadkach umorzyć należności w całości lub części.

Ustawa o wsparciu zawiera również instrument wsparcia, jakim jest promesa, czyli przyrzeczenie udzielenia kredytobiorcy pożyczki na spłatę zadłużenia. Promesa jest udzielana przez kredytodawcę w przypadku, w którym kwota, jaka ma być uzyskana ze sprzedaży kredytowanej nieruchomości, nie pokrywałaby całego zobowiązania z tytułu kredytu mieszkaniowego zaciągniętego na jej zakup.

Na dzień 30 czerwca 2022 roku, BGK zawarł umowy w sprawie realizacji ustawy z 40 kredytodawcami. Od początku istnienia FWK, tj. od 19 lutego 2016 roku, zarejestrowano 4 326 umów o udzieleniu wsparcia na łączną kwotę 224 760,90 tys. złotych. Ze wszystkich umów o udzieleniu wsparcia 3 625 umów (86,3%)

dotyczyło waluty polskiej, 592 umowy (13,7%) – franka szwajcarskiego, 102 umowy (2,36%) – euro, 5 umów (0,12%) – funta brytyjskiego oraz 2 umowy (0,05%) – dolara amerykańskiego.

Do dnia 30 czerwca 2022 roku wypłacono 22 074 rat wsparcia w kwocie 30 578,51 tys. zł. Bank PKO BP S.A. obecnie jest wiodącym bankiem zawierającym umowy o udzielenie wsparcia oraz kwoty wypłat wsparcia⁴. Do FWK wpłynęły spłaty wypłaconego wsparcia w kwocie 4 119,43 tys. zł. Umorzenia wsparcia wyniosły 1 075,29 tys. zł, z czego kwota 1 063,02 tys. zł stanowi umorzenie kapitału, natomiast kwota 12,27 tys. zł to umorzone odsetki. Do 30 czerwca 2022 roku z FWK nie wypłacono pożyczek na spłatę zadłużenia ani nie została zarejestrowana żadna promesa.

Wakacje kredytowe

Ustawą z dnia 7 lipca 2022 r. o finansowaniu społecznościami dla przedsiębiorców gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (Dz. U. poz. 1488; dalej: „ustawa o pomocy kredytobiorcom”), która weszła w życie w dniu 29 lipca br., została wprowadzona instytucja wakacji kredytowych.

Z wakacji kredytowych może skorzystać kredytobiorca, który posiada kredyt hipoteczny udzielony w walucie polskiej, z wyłączeniem kredytów indeksowanych lub denominowanych do waluty innej niż waluta polska, oraz gdy umowa o kredyt hipoteczny została zawarta przed 1 lipca 2022 roku. Wakacje kredytowe dotyczą również kredytów zaciągniętych przed 1 lipca 2022 roku, których termin spłaty kończy się co najmniej po upływie 6 miesięcy od tej daty.

Kredytodawca, na wniosek konsumenta złożony w postaci papierowej albo elektronicznej, zawieszają spłatę kredytu hipotecznego. Kredytobiorca indywidualnie podejmuje decyzję o tym, ile rat chce zawiesić. Przy czym może złożyć wniosek jednorazowo – za cały okres, jego część lub składać pojedyncze wnioski na każdy z wybranych miesięcy. Kredytobiorca potwierdzi przyjęcie wniosku w ciągu 21 dni od daty jego otrzymania. Wskaże również okres, na który zawieszona została spłata kredytu, a także wysokość opłat, które trzeba uregulować z tytułu ubezpieczenia kredytu. Brak potwierdzenia nie wpływa na rozpoczęcie okresu zawieszenia.

Zawieszenie spłaty kredytu przysługuje tylko w stosunku do jednej umowy, zawartej w celu zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych kredytobiorcy. Wakacje kredytowe dotyczą zarówno części kapitałowej, jak i odsetkowej kredytu. Jeśli jednak kredyt jest ubezpieczony, kredytobiorca jest zobowiązany ponosić w tym okresie opłaty z tytułu umowy ubezpieczenia. Okresu zawieszenia spłaty kredytu nie wlicza się do okresu kredytowania. W związku z tym okres kredytowania ulega przedłużeniu o miesiące, w których spłata kredytu była zawieszona.

Aktualnie zawieszenie spłaty kredytu przysługuje konsumentowi w okresie:

1) od dnia 1 października 2022 roku do dnia 31 grudnia 2022 roku - w wymiarze dwóch

---

⁴ 774 umowy (17,9%) przyznające wsparcie w łącznej wysokości 38,8 mln zł (17,3%).

miesiący;

2) od dnia 1 stycznia 2023 roku do dnia 31 grudnia 2023 roku - w wymiarze miesiąca w każdym kwartale.

Restrukturyzacja zadłużenia

W przypadku trudności ze spłatą kredytu kredytobiorca może wystąpić do banku z wnioskiem o restrukturyzację zadłużenia. Zgodnie z art. 75c ust. 3 ustawy dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 2439, z późn. zm.; dalej: „Prawo bankowe”), bank powinien, na wniosek kredytobiorcy, umożliwić restrukturyzację zadłużenia poprzez zmianę określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu, jeżeli jest uzasadniona dokonaną przez bank oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy. W świetle przepisów art. 75c ust. 4 Prawa bankowego, restrukturyzacja zadłużenia dokonywana jest na warunkach zaproponowanych przez bank i zaakceptowanych przez konsumenta. Należy jednak zauważyć, iż zgodnie z art. 75c ust. 5 Prawa bankowego w przypadku, gdy bank odmówi przeprowadzenia restrukturyzacji zobowiązany jest do przekazania konsumentowi szczegółowych wyjaśnień dotyczących przyczyn odrzucenia wniosku o restrukturyzację w formie pisemnej.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia

Ministra Finansów

Podsekretarz Stanu

Piotr Patkowski

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/